20/03/2019

Γιατί “κατέθεσε την εντολή” η Επιτροπή Διαλόγου

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Της Ναταλίας Δανδόλου

Την απόφασή της να “καταθέσει” την εντολή που έλαβε από την Εκκλησία της Ελλάδος γνωστοποίησε η Επιτροπή Διαλόγου στην εισήγησή της, η οποία παρουσιάστηκε χθες από τον προεδρεύοντά της, Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου. Επί της εισήγησης αυτής καλείται να αποφασίσει σήμερα η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία έχει συγκληθεί εκτάκτως.

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου αναφέρεται στην απόφαση της Ιεραρχίας στις 26 Νοέμβριου, που προέβλεπε τη σύσταση της επιτροπής, τονίζοντας ότι θα συζητούσε για όλα τα θέματα πλην του μισθολογικού το οποίο αποτελεί κόκκινη γραμμή. Πρόσθεσε επίσης ότι η κυβέρνηση δεν έδωσε το νομοσχέδιο, όπως είχε υποσχεθεί, παρά μόνο μία αιτιολογική έκθεσή του.

“Καί ὅπως φαίνεται σαφῶς στό «Προτεινόμενο πλαίσιο Συμφωνίας Πολιτείας-Ἐκκλησίας», ὅλα τά θέματα, ἤτοι ἡ ἀποζημίωση τῆς ἀπαλλοτριωθείσης ἐκκλησιαστικῆς περιου-σίας πρό τοῦ 1939, οἱ ὀργανικές θέσεις τῶν Κληρικῶν, ὁ τρόπος μισθοδοσίας τους καί ἡ ἀξιοποίηση τῆς μετά τό 1952 ἀμφισβητούμενης ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας, «θά ἰσχύουν ὑπό τήν προϋπόθεση τήρησης τῆς

Συμφωνίας στό σύνολό της», δηλαδή μέ τήν ἀρχή τοῦ take it or leave i” συνέχισε στην τοποθέτησή του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης.

Υπογραμμίζει δε, ότι επειδή στο κείμενο Πολιτείας περιεχόταν η πρόταση αλλαγής του καθεστώτος μισθοδοσίας, η Επιτρο-πή δέν μπορούσε να να συνεχίσει τον διάλογο ούτε για τα λοιπά σημεία του κειμένου και αποφάσισε να παραπέμψει το θέμα στην Ιεραρχία, **καταθέτοντας την εντολή που έλαβε**.

Τά κεντρικά σημεῖα τῆς Εἰσηγήσεως τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 19ην Μαρτίου 2019, μέ θέμα: «Διάλογος Ἐκκλησίας καί Πολιτείας ἐπί θεμάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος συμφώνως πρός τήν ἀπό 16ης Νοεμβρίου ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, ὡς Πρόεδρος τῆς «Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς διά τήν μελέτην θεμάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος Ἐκκλησίας καί Πολιτείας» πού διόρισε ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος σέ ὑλοποίιηση ἀπόφασης τῆς Ἱεραχίας τῆς 16ης Νοεμβρίου 2018 ἀνέγνωσε τήν εἰσήγησή του μέ τίτλο «Διάλογος Ἐκκλησίας καί Πολιτείας ἐπί θεμάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος συμφώνως πρός τήν ἀπό 16ης Νοεμβρίου ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ εἰσήγηση ἦταν καρπός τῶν συζητήσεων πού ἔγιναν στήν Ἐπιτροπή καί κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεώς της.

Τά κεντρικά μέρη τῆς εἰσηγήσεως ἦταν τέσσερα:

1. Ἡ παρουσίαση τῶν βασικῶν σημείων τοῦ περιεχομένου τοῦ «πλαισίου πρόθεσης» συμφωνίας μεταξύ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τοῦ Πρωθυπουργοῦ κατά τήν 6η Νοεμβρίου 2018. Στήν ἑνότητα αὐτή ἔγινε καί μιά σύντομη κωδικοποίηση τῶν τριῶν θεμάτων πού ἀναφέρονται στήν πρόθεση γιά συμφωνία, ἤτοι τό ἱστορικό τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τό ἱστορικό τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Κληρικῶν καί τό καθεστώς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν.

2. Ἡ σύντομη ἐνημέρωση γιά τίς ἑπτά συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπό τίς ὁποῖες οἱ τρεῖς ἦταν κοινές συνεδριάσεις μέ τήν Ἐπιτροπή τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, Ἔρευνας καί Θρησκευμάτων.

3. Ἡ ἀνάλυση τοῦ «προτεινομένου πλαισίου συμφωνίας Πολιτείας καί Ἐκκλησίας», τό ὁποῖο παρέδωσε ὁ Ὑπουργός Παιδείας Κ. Γαβρόγλου κατά τήν Συνεδρίαση τῆς 12ης Φεβρουαρίου 2019. Στήν ἑνότητα αὐτή ἀναλύθηκαν οἱ ὑποενότητες: Ἔκθεση καί ὄχι νομοσχέδιο, ὁ τίτλος τοῦ κειμένου πού παρέδωσε τό Ὑπουργεῖο, οἱ

διαφορές μεταξύ τῶν δύο κειμένων τῆς 6ης Νοεμβρίου 2018 καί τῆς 12ης Φεβρουαρίου 2019, τά θεωρούμενα ὡς θετικά στήν πρόταση καί παρατηρήσεις πάνω σέ αὐτά, ὁ νέος τρόπος μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν καί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων καί μερικά κενά σημεῖα στό προτεινόμενο ἀπό τήν Πολιτεία κείμενο.

4. Καταγράφηκαν τά συμπεράσματα ἀπό τήν συζήτηση πού ἔγινε μεταξύ τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐκκλησίας καί Πολιτείας, πού ἀφοροῦν τήν ἀποζημίωση ἀπό τήν ἀπαλλοτριωθεῖσα ἀπό τό Κράτος ἐκκλησιαστική περιουσία πρό τοῦ 1939, τίς ὀργανικές θέσεις καί τήν μισθοδοσία τῶν Κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, καί τήν ἀξιοποίηση τῆς ἀμφισβητούμενης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

Στό τέλος ὁ Σεβασμιώτατος κατέθεσε τίς τελικές ἐκτιμήσεις τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ ὁποῖες εἶναι οἱ ἑξῆς:

Πρῶτον. Ἡ Ἱεραρχία τῆς 16ης Νοεμβρίου 2018 ἀπεφάσισε νά συστηθῆ μιά Ἐπιτροπή διαλόγου μέ τήν Πολιτεία, ἡ ὁποία θά συνεχίση τόν διάλογο μέ τήν Πολιτεία «ἐπί θεμάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος», καί ὁ «καρπός τοῦ διαλόγου» «θα ὑποβληθῆ στήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρός τελική ἔγκριση», ἀλλά συγχρόνως «νά ἐμμείνη στό ὑφιστάμενο καθεστώς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν ὑπαλ-λήλων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Δεύτερον. Ὁ διάλογος αὐτός ἔγινε διεξοδικῶς, ἡ Ἐπιτροπή μας ἐνέμεινε στό ὑφιστάμενο καθεστώς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐκκλησίας. Ὅμως, ἡ Πολιτεία δέν μᾶς ἔδωσε τό Νομοσχέδιο, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ, παρά μόνον τήν αἰτιολογική ἔκθεσή του. Καί ὅπως φαίνεται σαφῶς στό «Προτεινόμενο πλαίσιο Συμφωνίας Πολιτείας-Ἐκκλησίας», ὅλα τά θέματα, ἤτοι ἡ ἀποζημίωση τῆς ἀπαλλοτριωθείσης ἐκκλησιαστικῆς περιου-σίας πρό τοῦ 1939, οἱ ὀργανικές θέσεις τῶν Κληρικῶν, ὁ τρόπος μισθοδοσίας τους καί ἡ ἀξιοποίηση τῆς μετά τό 1952 ἀμφισβητούμενης ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας, «θά ἰσχύουν ὑπό τήν προϋπόθεση τήρησης τῆς Συμφωνίας στό σύνολό της», δηλαδή μέ τήν ἀρχή τοῦ take it or leave it.

Κατόπιν τούτου καί ἐπειδή στό κείμενο τῆς Πολιτείας περιεχόταν ἡ πρόταση ἀλλαγῆς τοῦ καθεστῶτος μισθοδοσίας, ἡ Ἐπιτρο-πή μας δέν μποροῦσε νά συνεχίση τόν διάλογο οὔτε γιά τά λοιπά σημεῖα τοῦ κειμένου. Γι’ αὐτό ἀναφέρθηκε στήν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο, ὥστε τό θέμα νά παραπεμφθῆ στήν Ἱεραρχία ὡς τό μόνο ἀποφασιστικό ὄργα-νο. Καταθέτει, λοιπόν, αὐτήν τήν ἐντολή πού ἔλαβε.

Τρίτον. Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο πού ἔκανε διάλογο μέ τήν Πολιτεία γιά τά ἴδια θέματα πού ἀφοροῦν τούς Κληρικούς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καί τῶν

Μητροπόλεων τῆς Δωδεκαν-νήσου, δέν ἀποδέχθηκε τό νέο καθεστώς μισθοδοσίας τῶν Κλη-ρικῶν πού ἐκπροσωπεῖ. Καί μάλιστα σέ αὐτό ἔχει σύμφωνη καί τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Σέ σύσκεψη πού ἔγινε τήν 12η Φεβρου-α-ρίου 2019 μεταξύ τῶν δύο Ἀντιπρο-σωπειῶν, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Μακαριω-τάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερω-νύμου, στό Μέγαρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «διαπιστώθηκε ἡ ἀπόλυτη σύμπνοια καί ταύτιση ἀπόψεων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, τόσο ἐπί τῶν προτάσεων ἀναθε-ω-ρήσεως τοῦ Συντάγματος ὅσο καί ἐπί τῆς διατηρήσεως τοῦ ἰσχύοντος καθεστῶτος μισθοδοσίας τοῦ Ὀρθο-δόξου Ἱεροῦ Κλή-ρου». Ἑπομένως, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει δεσμευθῆ ἐκ νέου καί δέν μπορεῖ νά ἀποστασιοποιηθῆ, οὔτε μποροῦμε νά τό ἀγνοήσουμε ἤ νά παραθεωρήσουμε τήν ἀπό κοινοῦ αὐτή ἀπόφαση.

Τέταρτον. Ὁ Ἱερός Σύνδεσμος Κληρικῶν Ἑλλάδος δέν ἐπιθυμεῖ μεταβολή στό καθεστώς μισθοδοσίας καί ταυτίζεται στό σημεῖο αὐτό μέ τήν ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας. Στό ἀπό 15-2-2019 κείμενό του γράφεται:

«Ὅσον ἀφορᾶ τό “σχέδιο ὑλοποίησης τῆς Συμφωνίας Πολιτείας-Ἐκκλησίας” πού ἔδωσε (12/2/2019) στή δημοσιότητα ἡ ἡγεσία τοῦ ὑπουργείου Παιδείας ἀπορρίπτεται ὡς ἀπαράδεκτο. Εἶναι σχέδιο ἀπαξίωσης τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας γενικότερα... Ὁ ΙΣΚΕ βεβαίως ἐμμένει στίς σταθερές ἀρχικές του θέσεις καί ὡς πρός τό μισθολογικό καθεστώς τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί ὡς πρός τά ἄλλα θέματα πού περιλαμβάνονται στό ἀπαράδεκτο καί γι’ αὐτό ἀπορριπτέο σχέδιο πού ἔδωσε στή δημοσιότητα ἡ ἡγεσία τοῦ ὑπουργείου Παιδείας».

Πέμπτον. Στήν Ἐπιτροπή μας κατατέθηκαν προφορικῶς καί γρα-πτῶς οἱ ἀπόψεις τῶν μελῶν της, ὅπως φαίνεται στά Πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων, κατατέθησαν δέ καί λάβαμε ὑπ’ ὄψιν τίς τεκμηριωμένες ἀπόψεις τοῦ Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Σεραφείμ, πού δημοσιεύθηκαν στό διαδίκτυο.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν θεωροῦμε ὅτι ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-λά-δος, ὡς τό ἀνώτατο Ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας, θά πρέπει νά ἐξετάση ὅλα τά ἀνωτέρω, νά ἐκτιμήση τά πλεονεκτήματα καί τά μειονεκτήματα, κυρίως νά μελετήση τίς συνέπειες κάθε προτάσεως.–

Attachments area